Antrenörlerin Meslek Eti?i Davran??lar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Antrenörlerin Meslek Eti?i Davran??lar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16942

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Antrenörlerin Meslek Eti?i Davran??lar? Ölçe?i (AMEDÖ), spor alan?nda çal??an antrenörlerin mesleki etik davran??lar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? dört faktörlü bir ölçektir. Ölçek, 2019 y?l?nda Kay?r ve Özbek taraf?ndan geçerlik ve güvenirlik çal??malar? yap?larak Türk kültürüne kazand?r?lm??t?r. Toplam 19 maddeden olu?an bu araç, antrenörlerin profesyonellik, sayg?, sorumluluk ve ho?görü gibi temel etik boyutlardaki uyum düzeylerini belirlemeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, spor eti?i ara?t?rmalar?nda ve antrenör e?itim programlar?nda önemli bir de?erlendirme arac? olarak kullan?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Antrenör, Meslek Eti?i, Spor Eti?i, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi, Spor Bilimleri.

Yazarlar

B. Kay?r, O?uz Özbek

Amaç

Antrenörlerin Meslek Eti?i Davran??lar? Ölçe?i'nin temel amac?, spor alan?nda görev yapan antrenörlerin sergiledi?i mesleki etik davran??lar?n düzeyini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçebilecek, çok boyutlu bir psikometrik araç geli?tirmektir. Bu ölçek, antrenörlerin profesyonel standartlara ne ölçüde uyduklar?n? belirleyerek, e?itim ve geli?im ihtiyaçlar?n?n tespit edilmesine katk? sa?lamay? hedeflemektedir.

Ölçek geli?tirme sürecinde, antrenörlük mesle?inin özgün gereklilikleri ve etik ikilemleri dikkate al?narak, alana özgü davran??sal göstergeler üzerinden de?erlendirme yap?lmas? sa?lanm??t?r. Bu sayede, sporcular, yöneticiler ve di?er payda?lar nezdinde antrenörlerin etik performans? objektif olarak incelenebilmektedir.

Yap?

Ölçek, antrenörlerin etik davran??lar?n? temsil eden dört ana alt boyuttan olu?maktad?r: Profesyonellik, Sayg?, Sorumluluk ve Ho?görü. Bu boyutlar, antrenörlük mesle?inin temel etik yükümlülüklerini kapsamaktad?r.

Profesyonellik: Antrenörün, sporcular?n?n sa?l???n? ve refah?n?, kazanma h?rs?n?n önünde tutma gibi mesleki yetkinlik ve dürüstlük standartlar?na uygun hareket etme derecesini ifade eder.

Sayg?: Yürürlükteki yasa ve yönetmeliklere uyma, sporcular?n haklar?na ve bireysel

ARABPSYCHOLOGY.COM

farkl?l?klar?na de?er verme tutumunu yans?t?r.

Sorumluluk: Sporcularla olan ili?kilerde s?n?rlar? koruma, özellikle cinsel yak?nl?ktan kaç?nma ve sporcular?n güvenli?ini sa?lama gibi yükümlülükleri içerir.

Ho?görü: Sporculara kar?? anlay??l?, sab?rl? ve yap?c? bir tutum sergileme davran??lar?n? ölçer.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak incelenmi?tir. AFA sonuçlar?, maddelerin beklenen dört alt boyutta topland???n? göstermi?tir.

Dört faktörlü yap?n?n toplam varyans?n önemli bir bölümünü aç?klad??? tespit edilmi?tir. Bu durum, ölçe?in kuramsal yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir. Maddelerin faktör yükleri ve faktörlerin birbirleriyle olan ili?kileri, ölçe?in yap?sal olarak sa?lam oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirli?i, Cronbach Alpha katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir. Ölçe?in bütünü için hesaplanan iç tutarl?l?k de?eri oldukça yüksek bulunmu?tur.

Ölçek bütünü için hesaplanan iç tutarl?l?k de?eri **0.96** olarak belirlenmi?tir. Alt boyutlar?n iç tutarl?l?k de?erleri ise **.78 ile .94** aras?nda de?i?mektedir. Bu yüksek alfa de?erleri, ölçe?in hem genel olarak hem de alt boyutlar baz?nda son derece güvenilir oldu?unu ve maddelerin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Antrenörlerin Meslek Eti?i Davran??lar? Ölçe?i'nin yap?sal geçerli?ini incelemek amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r. Analiz sonucunda, ölçe?in toplam 19 maddeden olu?an dört alt boyutta topland??? belirlenmi?tir.

Faktörlerin aç?klad??? varyans oranlar? ?u ?ekildedir:

Birinci boyutun varyans?: **% 58.5**

?kinci boyutun varyans?: **% 5.6**

Üçüncü boyutun varyans?: **% 4.2**

Dördüncü boyutun varyans?: **% 3.1**

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu dört boyutun toplam varyans?n **% 71.5**'ini aç?klad??? saptanm??t?r. AFA sonucunda maddelerin alt boyutlara da??l?m? ise ?öyledir: Birinci boyutta 9 madde, ikinci boyutta 4 madde, üçüncü boyutta 3 madde ve dördüncü boyutta 3 madde yer almaktad?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: 19 maddelik, dört faktörlü yap?.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Antrenörler (Spor E?itimi Alan?nda Çal??an Profesyoneller)

Ya? Grubu: Yeti?kin

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de çe?itli spor dallar?nda görev yapan antrenörler.

Test Metodolojisi: Be?li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Etik Davran??, Profesyonellik, Sorumluluk, Sayg?, Ho?görü, Spor Psikolojisi, Psikometri, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Yay?n referans?nda belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresleri: O?uz Özbek (Sorumlu Yazar): oozbek@sports.ankara.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara, Türkiye.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2019 y?l?nda yay?mlanan bir ara?t?rma makalesi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri ve telif haklar? için sorumlu yazar O?uz Özbek ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? bulgular, belirtilen akademik dergide eri?ime aç?kt?r.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: antrenorlerin-meslek-etigi-davranislari-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Kay?r, B. ve Özbek, O. (2019). Antrenörlerin Meslek Eti?i Davran??lar? Ölçe?i'nin geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Spormetre Beden E?itimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 17*(3), 134-144. doi: 10.33689/spormetre.601953

Makale Linki: dergipark.org.tr

Antrenörlerin Meslek Eti?i Davran??lar? Ölçe?i Maddeleri

Ölçek Derecelendirme Format?: Ölçek, 5'li Likert tipi bir dereceleme kullanmaktad?r (1=hiç uymam/uymaz, 2=az uyar?m/uyar, 3=orta düzeyde uyar?m/uyar, 4=çok uyar?m/uyar ve 5=tam uyar?m/uyar).

Ölçek 19 madde dört faktörlü yap?dad?r.

Profesyonellik (4 madde): Sporcular?n?n sa?l???n? kazanma duygusundan önde tutma

Sayg? (12 madde): Yürürlükteki yasa ve yönetmeliklere uyma

Sorumluluk (16 madde): Sporcular? ile cinsel yak?nl?ktan kaç?nma

Ho?görü (19 madde): Sporculara ho?görülü davranma

ARABPSYCHOLOGY.COM